Suomen Akatemia

Tieteen rahoittaja ja asiantuntija

Lausunto tulevaisuusvaliokunnalle 8.10.2022

HE 154/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023:Teema: tutkimus, kehittäminen ja innovaatiot

Johtaja Liisa Savunen

SUOMEN AKATEMIA

Kohti 4% investointitavoitetta

- Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023 tukee vahvasti Suomen tavoitetta nostaa T&K –menot 4 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuoteen 2030 mennessä.

- Tuki vahvan osaamispohjan luomiselle, yhteistyölle, vaikuttavuudelle ja kansainväliselle houkuttelevuudelle.

- Suomen Akatemian myöntämä kansainväliseen vertaisarviointiin perustuva kilpailtu rahoitus on keskeinen tekijä tutkimuksen laadun ja vaikuttavuuden edistämisessä ja laadukkaan koulutuksen pohjana.

Tutkimuksen laajempi vaikuttavuus

Vaikuttavuuden näkökulmat

- julkiset palvelut ja yhteiskunnan toiminta
- maailmankuva, kulttuuri ja inhimillinen ymmärrys
- talous ja elinkeinoelämä
- terveys ja hyvinvointi sekä
- ympäristö ja luonnonvarat

Vaikuttavuuden reittejä

- osaavat ihmiset
- vuorovaikutus
- tutkimustulosten siirtyminen

Maailmanpoliittinen tilanne korostaa tiedon ja osaamisen huoltovarmuutta

- Suomi on kansainvälisesti houkutteleva tiedemaa – siitä tulee pitää huolta ja vahvistaa. Korkea tutkimuksen ja tutkimusympäristöjen laatu houkuttelee Suomeen osaajia ja investointeja.
- Suomessa tarvitaan osaamista myös kansainvälisen tieteen tulosten seuraamiseen, ymmärtämiseen ja edelleen kehittämiseen.
- Tutkittu tieto luo perustaa sivistykseen ja tiedonlukutaitoon ja tukee yhteiskunnan resilienssiä.

Laadukkaat tutkimusympäristöt ja tuki tutkijoille

- Akatemian myöntövaltuudeksi esitetään 427,5 miljoonaa euroa
- Korkeatasoisen, uutta luovan tutkimuksen rahoitus

- Valtuudesta 20 000 000 euroa on tarkoitettu tutkimus- infrastruktuurien vahvistamiseen ja 50 000 000 euroa yliopistojen profiloitumisen vahvistamiseen.
- 10 miljoonan euron valtuus EuroHPC-toiminnan kansalliseen vastinrahoitukseen.

- Strategisen tutkimuksen myöntövaltuus (55,6 miljoonaa euroa).

Suomen Akatemia 2023

- **Tiedon ja osaamisen huoltovarmuudesta huolehtiminen yhdessä muiden TKI-kentän toimijoiden kanssa.**
- **Osaajia** eturivin tutkimuksen kautta, ml. kv-osaajien houkuttelu
- **Bottom-up –rahoituksella tärkeä rooli**
- **Uudistuminen, laatu, vaikuttavuus**: korkeatasoisen tutkimuksen vahvistaminen elinkeinorakenteen uudistamiseksi ja disruptiivisten innovaatioiden mahdollistamiseksi
- **Kumppanuusmalli yhdessä Business Finlandin kanssa**: ekosysteemien kehittäminen (mm. lippulaivat, T&K-infrastruktuurit, Proof of Concept –pilotointi)

SUOMEN AKATEMIA

Kuuden ensimmäisenä aloittaneen lippulaivan kahden ensimmäisen toimintavuoden tulokset osoittavat vahvaa ja monimuotoista vaikuttavuutta

Yli **4000**

tieteellistä julkaisua

764

maisterintutkintoa

EU-rahoituksen osuus rahoituksesta on viisinkertainen ja yritysrahoituksen kaksinkertainen verrattuna Akatemian lippulaivarahoitukseen

227

tohtorintutkintoa

SUOMEN AKATEMIA

LIPPULAIVAOHJELMA

Yhteistyö on ollut tuloksekasta

Yli **800** uutta yritysyhteistyökumppania

200 tuotettua patenttia

160 uutta start up-yritystä

2400 luotua työpaikkaa

SUOMEN AKATEMIA

Tutkimusinfrastruktuureilla on kasvava merkitys

- Tutkimusinfrastruktuurit mahdollistavat korkeatasoisen tutkimuksen ja kansainvälisen tutkimusyhteistyön.
- Korkeatasoiset tutkimusinfrastruktuurit houkuttavat kansainvälisiä osaajia ja edistävät yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa.
- Rakentaminen ja uudistaminen vaativat riittäviä pitkäjänteisiä investointeja.
- Esimerkiksi Kansallisella tiekartalla olevien tutkimusinfrastruktuurien arvioitu kokonaisrahoitustarve 2020-2030 on 2,7 miljardia euroa; tutkimusorganisaatiot rahoittavat suurimman osan.

Tiede vaikuttaa yhteiskunnassa monin tavoin

TUTKIMUKSEN MONIMUOTOINEN JA MONIPUOLINEN VAIKUTTAVUUS

Tieteeseen ja tieteen ulkopuolelle, yksilöihin, ympäristöön, yrityksiin, hallintoon, yhteiskuntaan.	Voi toteutua huomenna, ensi vuonna, viiden vuoden tai 25 vuoden kuluttua.	Ilmenee alueellisesti, kansallisesti ja globaalisti.

Vaikuttavuus ilmenee kaikissa tieteen rooleissa.

VAIKUTTAVUUDEN KESKEISET REITIT OVAT

Vaikuttavuus tutkimustulosten kautta: **tulokset liikkuvat**

Vaikuttavuus yhdessä tekemisen, ja yhteistyön kautta: **ideat liikkuvat**

Vaikuttavuus osaavien ihmisten kautta: **ihmiset liikkuvat**

KORKEATASOINEN TUTKIMUS ON VÄLTTÄMÄTÖNTÄ KANSAKUNNAN KYVYLLE HYÖDYNTÄÄ MUUALLA TEHTYÄ TUTKIMUSTA SEKÄ YLLÄPITÄÄ KORKEATASOISTA KOULUTUSTA.

SUOMEN AKATEMIA